

4.2.2026

Pohjoisen aluekumppanuuspöydän kokous

Aika	4.2.2026 klo 17.40	
Paikka	Heinämaan Rukoushuone	
Osallistujat	Jani Alaranta	puheenjohtaja, sihteeri
	Henni Ahokas	
	Pinja Hämäläinen	
	Markus Lammensalo	
	Suvi Liiri-Hämäläinen	
	Kimmo Rauhala	
Poissa	Anne Baikov	
	Laura Helviö	
	Laura Kuisma	
	Niko Luomaa	
	Hanna Ylitalo	

1. Pohjoisen Orimattilan suurhankkeet

Pohjoisen Orimattilan alueelle on suunnitteilla useita suuren mittakaavan hankkeita, joihin sisältyy datakeskuksen lisäksi ainakin kaksi aurinkovoimalaa.

Aluekumppanuuspöytä on käsitellyt näitä Pennalaa ja Virenojaa koskevia hankkeita jo 26.3.2025 ja 2.9.2025 pidetyissä kokouksissaan. Se on korostanut, että hankkeissa tulee huomioida asukkaiden, maanomistajien ja muiden alueiden käyttäjien huolenaiheet ja näkemykset asiaan.

Lisäksi on todettu alueelle löytyvän lähivuosina muutakin käyttöä kuin toimia passiivisena alustana aurinkovoiman tuottamiselle.

Aluekumppanuuspöytä näkee kaupungin luontevana osapuolena järjestämään keskusteluyhteyden asukkaiden, sidosryhmien, toimijoiden ja kaupungin välille. Olemme korostaneet vuoropuhelun tärkeyttä jo ennen hankkeiden mittavien valmistelutöiden aloittamista ja pidämme tärkeänä tiiviin keskusteluyhteyden säilyttämistä, jotta aidot vaikuttamismahdollisuudet olisi olemassa.

4.2.2026

2. Lausuntopyynnöt

Orimattilan kaupunki on pyytänyt Pohjoiselta aluekumppanuuspöydältä lausuntoja Rautamäentien asemakaavaehdotuksesta sekä Jokimäentien, Metsolantien ja Noringintien (nyk. Rautamäentie) katusuunnitelmaehdotuksesta.

Lausumme seuraavaa:

"Suomessa on jo rakennettu ja kaavaillaan rakennettavaksi uusia datakeskuksia. Valitettavan usein datakeskuksen toimija ei ole kotimainen tai edes eurooppalainen. Suomi houkuttaa ulkomaalaisia yrityksiä mm. halvan sähkön, luotettavan sähköverkon, hyvien tietoliikenneyhteyksien, viileän ilmaston, vakaan maaperän ja demokraattisen hallintonsa vuoksi.

Paikallisesti tai edes valtakunnallisesti datakeskuksen myötä ei todennäköisesti synny merkittävää määrää uusia työpaikkoja, vaikka kokonaisinvestoinnin arvo olisikin suuri. Tietotekniset laitteet tulevat muualta kuin Suomesta ja tarve vakituiselle työvoimalle on huomattavasti suurempi muualla kuin datakeskuksen sijaintipaikassa. Korkeakoulutettua työvoimaa datakeskuksessa ei käytännössä tarvita ollenkaan, vaan sellaiset työt tehdään yksinomaan etänä, todennäköisesti yrityksen omasta kotimaasta käsin.

Suomen rooli on käytännössä toimia vain liiketoiminta-alustana muualla tapahtuvalle tiedon jalostukselle ja arvonnäköykselle. Liiketoiminnan tuotoista vain rippeitä päätyy Suomeen. Sen sijaan toiminnan haitat jäävät lähes yksinomaan Suomen ja suomalaisten kannettavaksi.

Valtakunnallisesti datakeskus suurena sähkönkuluttajana kuormittaa kantaverkkoa ja aiheuttaa siihen investointitarpeita. Tämä kasvattaa kaikkien suomalaisten sähkönkäyttäjien laskua siirtomaksujen noustessa. Muussa tapauksessa tulevat riittämättömän siirto- ja tuotantokapasiteetin vuoksi laajat sähkökatkokset yleistymään myös Suomessa, kuten joissain kehittyneissäkin länsimaissa on jo tapahtunut.

Myös jatkuva sähköenergian tarve kasvaa merkittävästi, mikä nostaa sähkön hintaa varsinkin talviaikana, jolloin aurinkosähköä ja tuulisähköä ei ole lainkaan saatavilla tai sitä on niukasti. Hintapiikit tulevat entistä pidemmiksi, ellei sähköintensiivisiä käyttäjiä velvoiteta sopeuttamaan omaa käyttöönsä tai tuottamaan tarvitsemaansa sähköä sähköpulan aikana.

4.2.2026

Kesäaikanakaan hinta ei pääse painumaan matalalle, koska datakeskusten sähköntarve on jatkuva ja esimerkiksi ydinvoimaloiden huoltokatkot ajoitetaan kesäaikaan.

Näiden valtakunnallisten uhkien ja haittojen lisäksi aiheutuu myös paikallisia haittoja ja tässä tapauksessa ne kohdistuvat Orimattilaan.

Datakeskuksen sijoittumista Orimattilaan pidämme sinällään positiivisena, koska kiinteistövero tuoton myötä voimme saada hieman hyötyäkin siitä. Toiseen kuntaan sijoittuva datakeskus tuo vain haittoja.

Sijaintinsa puolesta pidämme datakeskuksen kaavaa onnistuneena, aivan nykyisen teollisuusalueen ja suurten hallien vieressä. Myös katusuunnitelmaehdotus on mielestämme toteuttamiskelpoinen.

Pennalan ja Virenojan alueet ovat Orimattilan houkuttelevimpia alueita. Ne soveltuvat ja ovat jo muodostuneetkin maatalouskäytön ohella alueittain asuin-, teollisuus- ja muuhun yrityskäyttöön. Asukkaiden kannalta asuintaloja ympäröivä maataloustoiminta ja kyläkoulut parantavat kylien houkuttelevuutta ja antavat niille houkuttelevan ilmeen. On tärkeää, että tiheästi rakennettujen asuinalueiden lisäksi on mahdollista rakentaa omakotitaloja väljemmin myös suuremmille tonteille. Maaseutumaisen maiseman säilyminen on turvattava.

Aluekumppanuuspöytä on jo aiemmin nostanut esille sen, että kaupungin olisi hyvä tuoda ajoissa asiat kuntalaisille tiedoksi ja mahdollistaa aidosti niihin vaikuttaminen.

Kaupunki onnistui aiempaa paremmin tammikuun 2026 asukastilaisuuden markkinoinnissa. On myönteistä, että Orimattilan kaupunki ja Fortum ovat järjestäneet suurista hankkeista asukastilaisuuksia.

Ne ovat kuitenkin olleet luonteeltaan tiedotustilaisuuksia, joissa on kerrottu suunnitelmista ja kaavaluonnoksista. Yleisöllä on ollut mahdollisuus esittää muutamia kysymyksiä. Aito vuoropuhelu on kuitenkin jäänyt puuttumaan, mitä kuvastaa tilaisuuksien välillä luonnoksiin yksinomaan Fortumin vaatimuksesta tulleet muutokset, jotka vain syventävät asukkaiden edellisessä tilaisuudessa esittämiä huolia ja pahentavat epäkohtia.

4.2.2026

Aiemmissa tilaisuuksissa käytetyissä yleisöpuheenvuoroissa ja monissa kaavaluonnoksesta jätetyissä kannanotoissa kaavan mahdollistamaa rakennusten korkeutta pidettiin liian suurena.

Tästä huolimatta vasta 28.1.2026 pidetyssä yleisötilaisuudessa selvisi, että uusimmassa kaavaluonnoksessa rakennusten suurimmat sallitut korkeudet olivat jopa kasvaneet verrattuna aiemmin esiteltyyn versioon. Lisäksi mainittiin rakennusten päälle tulevan tarkemmin määrittelemättömiä 'tekniisiä rakennelmia', joille ei ole mitään korkeusrajoituksia. Tiedustellessa näiden rakennelmien korkeutta, ei asiaan ole saatu vastausta Orimattilan kaupungilta eikä hankekehittäjä Fortumilta. Emme pidä tällaista toimintaa avoimen keskustelun hengen mukaisena.

Hukkalämmön edes osittainen hyödyntäminen kaukolämpöverkoston avulla tulisi velvoittaa kaavassa.

Avoimeksi on jäänyt se, miten tehdyt luontohavainnot huomioidaan projektin edetessä.

Hankkeen yhteydessä on aiemmin ollut esillä voimalinjan mahdollinen siirto, jolla voi olla suuriakin vaikutuksia hankkeeseen ja ympäristöön. Siirretäänkö sitä, on eräs vastausta vaille jääneistä kysymyksistä.

Hankkeen on kerrottu toteutuvan vaiheittain. Mikä on aikaikkuna yksittäisille vaiheille ja kokonaisuudelle?

Datakeskushankkeen kerrotaan työllistävän ihmisiä. Kuitenkin todennäköisesti vain murto-osa heistä on nykyisiä orimattilalaisia. Koska monet ihmiset haluavat kuitenkin asua lähellä työpaikkaansa, on tässä Orimattilan kaupungille hieno tilaisuus markkinoida upeita Pennalan ja Virenojan kyliä asuinpaikkana tuleville työntekijöille.

Pennala–Virenoja-aurinkopaneelihankkeen on kerrottu olevan erillinen hanke, joka ei ole sidoksissa datakeskushankkeeseen. Kuitenkin on nähtävissä, että paneelihanke on suoraan riippuvainen datakeskuksesta, mutta sen valmistelu ei ole yhtä

4.2.2026

pitkällä. Hankkeita tulisi käsitellä siten, että niiden yhteisvaikutukset olisivat selkeästi nähtävissä.

Pidämme Fortumin suunnitteleman Pennala–Virenoja-aurinkovoimalan sijaintia huonona ja laajuutta aivan liian suurena.

Pennalan teollisuusalue kiinnostaa mm. teollisuusyrityksiä ja logistiikka-alaa. Tuleekin varmistaa, että tonttimaata riittää yrityksille, jotka haluaisivat sijoittua alueelle. PK-yritykset ovat merkittäviä työllistäjiä, joten auttamalla niitä sijoittumaan Orimattilaan, saadaan aikaiseksi positiivisia työllisyysvaikutuksia.

Ihmisille ja yrityksille erityisen tärkeitä ovat sijainti lähellä Lahtea, moottoritietä ja Orimattilan keskustaa.

Tällaista aktiiviseen käyttöönkin soveltuvaa ja kiinnostavaa aluetta Lahti–Orimattila-tien varrella ei pitäisi tässä laajuudessa haaskata aurinkopaneelikenttien alustaksi, jollaiseksi soveltuisi syrjäisempikin sijainti. Kuten muualla Suomessa toteutettujen hankkeiden kohdalla on havaittu, ei voimaloiden tarvitse sijaita aivan voimalinjojen vieressä, eikä kunnan tarvitse suostua kaikkiin yritysten esittämiin vaatimuksiin.

Suurikokoinen aurinkovoimala pilaa maaseutumaiseman, toisin kuin siellä täällä olevat omakotitalot. Uusien talojen myötä Orimattila saa myös uusia asukkaita maksamaan erilaisia veroja sekä lisäämään kaupungin elinvoimaa.

Aurinkovoimarakentamiseen tulisi osoittaa sellaisia maa-alueita, jotka ovat joutomaata tai sijaintinsa vuoksi eivät herätä kiinnostusta asuinrakentajissa tai yrityskäytössä.

Pinta-alaltaan suuret hankkeet muuttavat asuinympäristöjä pitkäkestoisesti, osin peruuttamattomasti. Kaupungin kannalta hankkeet voivat olla hyvinkin tuottoisia ja siksi houkuttelevia, mutta varsinkin alueella asuville kaupunkilaisille vaikutukset saattavat olla monin tavoin kielteisiä. Siksi olisi tärkeää suunnata hankkeiden vaikutusalueille myös positiivisia muutoksia, jotka mm. parantaisivat elämänlaatua ja turvallisuutta.

Tällaisia asioita ovat kyläkouluihin panostaminen ja niiden olemassaolon varmistaminen, ulkoilureitistön rakentaminen ja kehittäminen, kevyenliikenteenväylien rakentaminen esim. Virenojantielle, kevyenliikenteenväylien valaistus Virenojalla sekä

4.2.2026

Lahdentien varressa Orimattilasta Pennalaan saakka.

Myös liikenteen sujuvuuden varmistaminen Orimattilan ja Lahden välillä on tärkeää. Suunnitellun datakeskuksen lisäksi Pennalan alueella sijaitsee jo logistiikkakeskus sekä muita teollisuus- ja varastotoimintoja.

Kaupungin tulee valmistella seututie 167:n korotusta kantatieksi, kuten maakuntakaavoissakin tie on esitetty. Kaikki tehtävät liikennemuutokset tulee suunnitella siten, että ne mahdollistavat mahdollisimman sujuvasti tieluokan korotuksen. Myös Pennalan tieverkoston ja datakeskuksen rakennustöiden aiheuttamat liikennehaitat Orimattila–Lahti-välillä tulee minimoida esimerkiksi riittävän pitkillä kiihdytys- ja ryhmittymiskaistoilla. Väylän Lahdesta Orimattilaan tulee olla nopea, joten nopeusrajoituksen nostaminen edes kesärajoitusten ajaksi takaisin 100 km/h -tasolle tulee olla tavoitelistalla."

3. Heinämaan laskiaistapahtuma

Osallistutaan Heinämaalla järjestettävään kaikille avoimeen laskiaistapahtumaan ja sen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

4. Virenojan vapputapahtuma

Osallistutaan Virenojalla järjestettävään kaikille avoimeen vapputapahtumaan ja sen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

5. Avoimet kylät -tapahtumat

Pohjoinen aluekumppanuuspöytä on mukana järjestämässä alueellaan keväällä/kesällä 2026 Avoimet kylät -tapahtumapäiviä.

6. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 19.22.